

pesnik X. predstavlja se v njej slovenskemu občinstvu, katero si je v naši materialnej dobi še ohranilo živo čut za čarobno moč poezije in podaje nam kakor vizitko svoj kip rekoč:

„Poet, le malokomu znan,
Leži po svetu rezmetan,
Da kip njegov bi vam podal,
Raztresene sem ude zbral —
Ne vsehl . . . a kdor pogleda té,
Spozna mu glavo in srcé.“

Zares, pesnikov kakor iz marmelja rezan kip zre nam nasproti iz divnih teh poezij, duhovita, globokomisleča glava in plemenito, rabločuteče srce.

Z mladeniško navdušenostjo, lepih vzorov poln stopil je mej bujni svet, a kmalu videl je v grob devati pravico, zrl bratoljubja je pokop, vzore pokopali so in pogrebei in spremniki prepevali in plesali so na grobu. Tedaj ubegla mu je radost, več nij bil vesel in

„Tedaj oblekel sem še mlad
Obleko žalno to,
Na grôbe vzôrov, sanj in nad
Solzé mi zdaj tekó!“

Vsahnil mu je veselja vir, ne miče ga dežela rajskomila, ne južnih gričev sad in cvet, ne srčno vdani drugi, ki mu kličejo „ostani!“, — zlatih dnij spomin ga vleče v planine nazaj, v planinski raj!

„Tam srečen pastirček sem glasno pojóé,
Veselje srca razodeval,
Poslušal je potnik, po dolu gredóč,
Moj drug mi je z onkraj odpeval.“

Zdaj postal je moj svetom drugačen pastir, slovečo čuva čedo, pa življenja sreča je izgubljena. Vso bol neizpolnjenih želja in vso pezo prstenega oklepa, v katerem je iskri duh, razkril je pesnik v velekrasnej pesni „Človeka nikar!“, kjer gleda pesnik v delavnico božjo:

„In videl vedno sem vrtenje,
Prelivajoče se življenje,
Prerejevanje, prenavljanje,
Iz bitja v bitje presnovljanje.“

— — — — —
A smrti nijsem vzrl!
Ko strta ilnata bo ječa, hitel bo duh pred Večnega obraz, ki prstene ostanke porabi za novo stvar.

Za kako? Jaz ne vem,
Ti sam si gospodar!
A ene te prositi smem:
Iz praha vzgoji ti cvetico,
Podari logu pevko-ptico,
Katerokoli vstvari stvar:
Kedor bi pa ko jaz na sveti
Imel čutiti in trpeti,
Mej dvômi, zmotami viseti —
Človeka — vstvariti nikar!

To je filozofija, to je neizogibljiva tragika življenja!

A dasi visi pesnik mej dvomi in zmotami, akoravno se mu ne izpolnijo želje in brepenenja, vendar on nij pesnik svetovne bolesi. Penosen mu je duh, ne uklanja se viharju, boji se pokoja in ljubi dejanje, ker življenje nij praznik in „Dolžan ni samó, kar veleva mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!“

In to zlato gaslo obistinil je Gregorčič uže s prvim zvezkom svojih poezij. Te pesni so dejanje! Slastno se bodo čitale in čitale, blažile bodo srca in vnemale čut za lepoto, za vzore.

Težko je odločiti se, katerej pesni gre prvenstvo. Glede jezika, oblike, misli, razpeljave bi vendar „Soči“ odredili prvo mesto. Ta „Soča“ ima, čim večkrat se čita, tem več biscev v sebi. Značaj gorske reke, prestop v ravan, nekak pro-rošk pogled v bodočnost in domoljubno strastna zarota reke izražena je res mojstersko.

Prav elegične lepote je pesen „Na potujčeni zemlji“ in „Domovini“, najžarnejše domoljubje pa odseva iz pesni „V pepelnici noči“. Veliko je dragocenega blaga v tej zbirki. Koga ne bode ganila „O nevihti“, „Po bitvi“, „Pozabljenim“, „Oljki“, kdo ne bode čutil usodo vojaškega stanu pri pesnih „Vojaci na poti“, „Vojakove neveste poroka?“

Vse pa so izredno blagoglasne, polne krasote in izvirnih mislij. Da je jezik krasen in stih umetno cizelirani kakor bronast umotvor, se pri pesniku, kakoršen je Gregorčič, umeva ob sebi.

Zavzel je Gregorčič s temi poezijami jedno najodličnejih mest v naši literaturi in ves slovanski jug sme se dičiti z njegovim imenom.

Ponosno pa sme biti zlasti naše duhovenstvo, da je izmej njegovih članov vzrasel nam tak velem, tak pesnik, ki je prevzet pravega pesniškega ognja in ima jezik in obliko tako v oblasti.

Ker je tisk gg. Klein in Kovač tudi krasen, vnanja oblika elegantna, želimo le to, da se ta knjiga širi po slovenskem svetu, da se nahaja ne le v kmetskej hiši, ampak tudi v vsakem narodnem salonu, da se čita in prebrana zopet čita!

Smešnica 18. „Je li osel glagol.“ (Zeitwort) ali ne? vprašal je učitelj učenca. „Je glagol“ odgovori učencec, ker se lahko reče: „Jaz osel, ti osel, on osel.“ J. Jamički.

Razne stvari.

(Slovenski tabor) nameravajo celjski in savinjski domoljubi sklicati v Celje, da zavrnejo napade nemškuterskega „Parteitaga“ celjskega.

(Prošnje) za enakopravnost slovenščine odpisale so na Dunaj srenje: Nova cerkev, Sedlaček, Podlehtnik, sv. Trojica, Smolinci, Zupetinci, sv. Andraž, Levanjci, Pacinje, vse v ptujskem okraji dalje: Laporje, krajni šolski svet Laporški, Cigonec, Žabljek, Vrhovlje, Hošnica, vse v Slov. bistriškem okraji. Živele in slava!

(*Nemškutarska prokušnja*) dr. Miheličevo in to-
raj Slovencem sovražno odposlale so občine Kar-
čovina (podpisani so: župan Wojsk, Jakob Wes-
sijak, Jožef Stelzer, Franc Petek, Janez Krivec)
sv. Janž na Dravskem polju (podpisani so: Georg
Frass, Johann Sell, Simon Frass), Cirkovec in
Zgornja Pristova (podpisani so Janez Ziserl, Franc
Mendascb, Mat. Ulrich, Franc Löschniggggg, Buch-
berger. Ti so tedaj šli v nemškutarsko past! Sra-
mota pred celim slovenskim svetom!

(*Mariborski dijaki*) nemške narodnosti za-
peljani od prasačkah pritepuhov začeli so grdo
razsajati. Pri g. Greinerji so 4 slovenske goste
opsovali rekoč: Slovenci so psi, ki ne govorijo
kakor ljudje, ampak lajajo kakor psi. Po noči
od sobote do nedelje pa so zaviti v nemške in
pruske boje prihruli v kavarno, in tamošnjim c. k.
oficirjem zakrolili prusačko-nemško himno: Wacht
am Rhein. Oficirji žaljeni so mokroušesne po-
glavce omilnjoč takoj zapustili kavarno.

(*Obsojeni v Celji*) bili so Janez Blazovnik
iz Ribnice na 4 leta, Jož. Tažker na 10 mesecev,
Franc Widmer na 5 let, Karol Leopold iz Jare-
nine na 3 1/2 leta v težko ječo, Marija Frangež in
Vincencij Skodič k smrti na vislicah, ker sta 70
letnega B. Frangeža v Spod. Polskavi ubila, in
21letna dekla Franca Kočnik na 3 leta v ječo,
ker je svoje novorojeno dete usmrtila.

(*Podružnica kmetijska*) v Mariboru je dne
26. pr. m. zborovala in pritrčila nasvetu g. Hirsch-
hoferja, viničarski red se ima tako predelati, da
bodo gospodarji viničarjem službo odpovedavali
od 1—10. februarja, a viničarji selili se od 20.
do 28. februarja.

(*Prestavljen*) iz Šmarije v Ptuj bil je okrajni
sodnik g. plem. Scheuchenstuel, g. Morikutti (ko-
roški Slovenec) v Gornji grad, g. Lulek v Celje in
Wokann v Kozje. Prvi trije znajo dobro slovenski,
zadnji pa toliko, kakor nič.

(*Posojilnica v Konjicah*) imela je lani dohod-
kov 90.641 fl., izdatkov 94.900 fl., v resernem
fondu je 9089 fl. Ali ni mogoče Slovencem ondi
osnovati posojilnice?

(*Mrtvo našli*) so Apolonijo Holz na železnici
med Ptujem in Možkanej.

(*S kolom ubil*) je hlapec Franc Požar v Šu-
petevcah hlapca Franca Kelherja.

(*Z nožem zaklal*) je tesar Janez Florijanec
rekruta Jerneja Rednjaka na cesti iz Slov. Grada
v Skale.

(*Konjice*) dobile so svoj „Deutscher Schul-
verein“ ker je se 47 mož našlo, ki imajo preveč
denarjev. Načelnik jim je znani Ladislav Possek.

(*Somboteljčani na Ogorskem*) sklicali so velik
shod, v katerem so zbrani hudo grajali, da smo
zasedli Bosno in Heregovino. Čudni strici so
Magjari!

(*Svitli cesar*) so za novo šolo pri sv. Florijanu
v Doliči 200 fl. podarili.

(*Slovenščine nezmožni*) namestnijski konceptist
g. dr. Geimayer, rojen Gradčan je pred nekimi
dneri imel bernsko obravnavo in vsi pozivi na
lastnike v občinah sv. Kunigunde, Oplotnice, Kota,
Ugovce, Verhovelj, Grušovja, Bežine in Konjic bili
so nemški.

(*Opozorimo Slovence*), da naj na podlagi mi-
nisterskega ukaza od 18. aprila t. l. zahtevajo
slovenske zapisnike; od notarjev in advokatov pa
pričakujemo, da bodo zdaj bolje pogosto sloven-
ske spise narejali.

Loterijne številke:

V Trstu 29. aprila 1882: 56, 6, 16, 35, 79.
V Linci " " 44, 6, 56, 19, 16.
Prihodnje srečkanje: 13. maja 1882.

**Toplice radenske slatine
pri Radgoni (Radkersburg)
začno se 1. maja.**

Med poznanimi slatinami najimennitnejša sla-
tina, zadržavajoča ogljeno kislino, ogljeno-kisli
natrij, litij itd. rabi se proti kroničnim boleznim:
protinu, revmatizmu, katarom pljučnim, želodečnim,
črevnim, materničnim, scaluim, proti pesku in ka-
meničem mehurja in obisti, škrofeljuom, engleš-
keje boleznii dece, slabokrvnosti, mrtvoudnosti, v
začetku jetike, proti zlatenici, zlatnej žili, proti
oslabljenosti živcev, v hysteriji itd. Kdor želi kaj
o tej slatini seznaniti, naj se obrne na opravništvo
tamošnje.

Dr. Klemenčič,
zdravnik kopališča.

2—2

Pridna deklica

slovenskega in nemškega jezika večča
dobi kot prodajalka dobro službo v Mariboru
pri

Albrecht in Strohbachu
v gosposkej ulici.

3—3

Dobro podjetje.

Jako lepa hiša, prilična za kupčijo z
mešanim blagom, vinom in deželskimi pri-
delki, v močno naljudenem trgu spodnje-
štajerskem, daje se takoj v najem po
ugodnih pogojih. Več pové opravništvo
„Slov. Gospodarja“, če se temu piše z
geslom: „dobro podjetje“.